

Ö?retmenlerin Çokkültürlü E?itim Tutumlar?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Çokkültürlü E?itim Tutumlar?. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27307>

Özet

Ö?retmenlerin Çokkültürlü E?itim Tutumlar? Ölçe?i (ÖÇTÖ), ö?retmenlerin çokkültürlü e?itim yakla??mlar?na yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla uyarlanm?? 20 maddelik tek boyutlu bir ölçektir. Ölçek, ö?retim yöntemlerinin kültürel olarak farklı ö?renci gruplar?n?n ihtiyaçlar?n? kar??layacak ?ekilde uyarlanmas? gereklili?ine odaklanmaktadır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye ba?lam?ndaki güvenirlik ve geçerli?ini analiz etmek üzere gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile puanlanmaktadır (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Tutumlar?, Çokkültürlü E?itim, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Ölçe?i, Faktör Analizi.

Yazarlar

Sedat Yaz?c?, Gökhan Ba?ol, Gönül Toprak

Amaç

Bu ölçek, e?itimcilerin kültürel çe?itlili?e sahip ö?renci gruplar?na kar?? sahip olduklar? tutumlar? ve çokkültürlü e?itim ilkelerini ö?retim süreçlerine entegre etme konusundaki e?ilimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in temel hedefi, ö?retmenlerin kültürel farklılıklara duyarlılık düzeylerini ve ö?retim yöntemlerini bu çe?itlili?e göre ayarlama istekliliklerini nicel olarak ölçmektir.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, orijinal yabancı dildeki bir arac?n kültürel ve dilsel uygunlu?unu test ederek, Türk e?itim sistemi ve ö?retmen popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, "Ö?retmenlerin Çokkültürlü E?itim Tutumlar?" ad? altında tek bir ana yapıyı (boyutu) ölçmektedir. Bu yapı, ö?retmenlerin kültürel çe?itlili?e yönelik algılar?n? ve bu algılar?n s?n?f içi uygulamalara nasıl yans?d??n? kapsar.

Yapısal olarak, ölçek 20 maddeden oluşmakta olup, temel varsayım?, ö?retim yöntemlerinin kültürel olarak farklı ö?renci gruplar?n?n ihtiyaçlar?n? kar??layacak ?ekilde adaptasyonunun zorunlu olduğudur. Bu tek boyutluluk, ö?retmenlerin çokkültürlü e?itime yönelik genel kabul veya direnç seviyelerini bütüncül olarak de?erlendirmeyi sa?lar.

Geçerlik

Yapılan geçerlik çalışmasında, verilerin faktör analizi için uygunluğunu değerlendirmek üzere istatistiksel testler uygulanmıştır. Çalışmada hesaplanan Kaiser-Meyer Olkin (KMO) katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Bu değer, kabul edilebilir sınır olan .50 değerinin oldukça üzerinde olduğu için, verilerin faktör analizine uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Ayrıca, örneklem büyüklüğünün yeterliliğini test etmek amacıyla uygulanan Bartlett testi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < .001$). Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal geçerliliğinin incelenmesi için uygun bir veri seti sağlandığını göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach alpha katsayısı ile incelenmiştir. Tüm maddeler dahil edildiğinde Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .75 olarak tespit edilmiştir.

Detaylı madde analizi sonucunda, madde-toplam korelasyonu negatif çakan 7. madde dikkatli olarak tutularak analiz tekrarlandığında, iç tutarlılık katsayısının .75'ten .77'ye yükseldiği görülmüştür. Ayrıca, ÖÇTÖ'nün güvenilirlik düzeyi, testi yarılama (split-half) yöntemi kullanılarak da test edilmiş ve bu yöntemle elde edilen güvenilirlik katsayısı .72 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, tek alt boyuttan oluşmaktadır. Faktör yapısının belirlenmesinde temel bileşenler analizi kullanılmıştır. Verilerin faktörleme için uygunluğu KMO (.82) ve Bartlett testi (anlamlı, $p < .001$) ile doğrulanmıştır.

Faktör matrisinin daha basit ve yorumlanabilir hale getirilmesi amacıyla Varimax rotasyonu tercih edilmiştir. Hair, Anderson, Tatham ve Black (1998), Varimax rotasyonunun faktör matrisinin sınırlarını basitleştirmedeki etkinliği nedeniyle bu tercihin yerinde olduğunu belirtmektedirler. Bu analizler, Öğretmenlerin Çokkültürlü Eğitim Tutumları yapısının tek faktörlü modelini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılma Ölçeği (Tutum Ölçeği)

Format: 20 maddelik, Tek Boyutlu Ölçek

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik Mesleğini Tercih Edenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan öğretmenler örneklem olarak kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) kullanılarak puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Tutum Ölçeği, Çokkültürlülük, Varimax Rotasyonu, Cronbach Alpha, KMO, Öğretim Yöntemleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: sedaty@gop.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazışma Adresi: Sedat Yazıcı (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yayınlama

Şinler ve Kullanım Ücreti: Kullanım şartları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmelidir.

Test Yayınlama: Uyarılma çalışması 2009 yılında yayınlanmıştır.

Makale Bağlantısı: Orijinal makale bağlantısı: efdergi.hacettepe.edu.tr

PDF Kaynakça: Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmenlerin-cokkulturlu-egitim-tutumlari-toad.pdf

Kaynaklar

Yazıcı, S., Bağcı, G., ve Toprak, G. (2009). Öğretmenlerin Çokkültürlü Eğitim Tutumları: Bir güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37, 229-242.

Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1998). *Multivariate data analysis* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Öğretmenlerin Çokkültürlü Eğitim Tutumları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde

de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek tek alt boyut ve 20 maddeden olu?maktadır.

Ö?retim yöntemleri, kültürel olarak farklı ö?renci gruplar?n?n ihtiyaçlar?n? kar??layacak ?ekilde uyarlanmal?dır.

ARABPSYCHOLOGY.COM